

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 07764-17/2016-ERU

V Jihlavě dne 26. dubna 2017

R o z h o d n u t í

O rozkladu [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), zastoupeného [REDAKCE], společníkem advokátní kanceláře Advokátní kancelář Novotný & Partners s.r.o., se sídlem Valdštejnovo nám. 76, 506 01 Jičín, IČ: 275 19 112, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 07764-11/2016-ERU ze dne 18. října 2016 (sp. zn. OSR-07764/2016-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. května 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Železnice, v ulici Za Hřištěm, zemní práce související se stavbou „Oprava komunikace v ulici Za Hřištěm – p. č. 1290/1, k. ú. Železnice“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 50 (dále jen „plynárenské zařízení“) strojním mechanismem, za což mu uložil pokutu ve výši 68 000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu příslušný na základě § 17b odst. 1 písm. c) energetického zákona rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního č. j. 07764-11/2016-ERU ze dne 18. října 2016 (sp. zn. OSR-07764/2016-ERU) zrušuji a řízení ve věci vedené pod sp. zn. OSR-07764/2016-ERU zastavuji.

Odůvodnění:

I. Prověřování před policejním orgánem

Dne 18. července 2016 byl Energetickému regulačnímu úřadu příslušným policejním orgánem předán případ týkající se narušení plynárenského zařízení. V rámci šetření byly

zjištěny následující skutečnosti. Při provádění výkopových prací spojených s úpravou pozemní komunikace v ul. Ke Hřišti v obci Železnice, okr. Jičín, která spočívala ve zpevnění pravé krajnice, došlo dne 11. května 2016 lžící bagru k poškození kolmo přes komunikaci v zemi vedoucího plynovodu, čímž došlo k úniku plynu a přerušení dodávky plynu do místní základní a mateřské školy. Výkopové práce prováděl účastník řízení. Šetřením na místě bylo zjištěno, že nebylo provedeno faktické vytyčení plynovodu v terénu před zahájením výkopových prací. Společnosti GasNet, s.r.o. byla v uvedené věci po vyčíslení způsobena škoda v celkové výši 14.099,19 Kč.

Poškození plynovodu oznámil na pohotovost společnosti RWE GasNet, s.r.o. (dnes již GasNet, s.r.o.), se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČ: 272 95 567 (dále také „GasNet, s.r.o.“) pan [REDAKCE], [REDAKCE] pracující pro město Železnice na základě dohody o provedení práce ze dne 3. ledna 2016. Věc byla následně Obvodním oddělením policie ČR Jičín (dále jen „policejní orgán“) vedena jako podezření ze spáchání přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti dle § 277 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), se zahájením úkonů trestního řízení ke dni 11. května 2016.

V rámci prověřování prováděného policejním orgánem při svém podání vysvětlení pan [REDAKCE] uvedl, že výkopové práce byly prováděny dle požadavku a předchozí dohody s účastníkem řízení s tím, že město Železnice (zastoupené panem [REDAKCE]) zajistí vytyčení veškerých inženýrských sítí umístěných v zájmovém prostoru. Pan [REDAKCE] konkrétně uvedl, že vytyčení inženýrských sítí byla jeho práce (č. l. 14) a dále vypověděl, že se na místě stavby sešel s účastníkem řízení a inženýrské sítě včetně vedení trasy plynovodu mu fyzicky ukázal a dále jej seznámil se situačním plánem místa stavby, kde byla zakreslena i trasa vedení plynovodu. Účastník řízení byl [REDAKCE] poučen o způsobu provádění zemních prací v ochranném pásmu plynovodu, tedy že tyto práce je třeba provádět ručně. [REDAKCE] dále uvedl, že se telefonicky informoval o možnosti vytyčení plynovodu u společnosti RWE (pozn. pravděpodobně se mělo jednat o společnost GasNet, s.r.o.), kde mu bylo sděleno, že toto lze provést až na základě písemného stanoviska k zamýšlené akci. K vytyčení nakonec nedošlo z důvodu nedostatku času, vzhledem k termínu prováděných prací mělo být vytyčení plynovodu nereálné. [REDAKCE] předpokládal, že plynovod křížuje pozemní komunikaci ul. Ke Hřišti v obci Železnice kolmo přesně v místech, kde je nástřikem žlutou barvou na pevně umístěném sloupku oplocení vedení plynovodu vyznačeno a dále taktéž na základě kolmo v terénu před označeným sloupkem umístěném uzávěru plynu plynovodu, taktéž označeném žlutou barvou, kdy ovšem ve skutečnosti tomu tak nebylo.

V rámci podaného vysvětlení účastník řízení uvedl, že veškeré inženýrské sítě byly v terénu před započítím jeho prací fyzicky vyznačeny a konkrétně vedení plynovodu bylo vyznačeno tak, že se zde nacházel nástřik žluté barvy na pevně umístěném sloupku oplocení a dále byl kolmo v terénu před označeným sloupkem umístěn uzávěr plynu plynovodu, který je taktéž označen žlutou barvou, kdy z těchto pevně umístěných nadzemních znaků bylo zřejmé, že by v těchto místech měl křížovat plynovod pozemní komunikaci kolmo. Výkopové práce prováděl účastník řízení bagrem značky [REDAKCE], kdy šíři a hloubku rýhy dle svého názoru zachoval. Když dospěl k místu, kde mělo vést domnělé křížení plynovodu s pozemní komunikací, tak započal s v ochranném pásmu ve vzdálenosti 1 metr před a 1 metr za domnělým vedením plynovodu zeminu skrývat ručně do hloubky cca 50 až 60 cm, a to na každou stranu 1 metr od domnělého vedení plynovodu,

ale na žádné vedení nenarazil. Z tohoto následně usoudil, že plynovod vede hlouběji v hloubce 80 cm až 1 metr. Když na plynovod účastník řízení nenarazil, rozhodl se, že opětovně započne s výkopovými pracemi pomocí těžké techniky. Následně zavadel o plynovod, čímž došlo k jeho poškození. Poté zjistil, že plynovod vedl od domnělého místa vedení plynu ve vzdálenosti asi 1,5 metru v hloubce asi 80 cm.

V průběhu prověřování policejní orgán dospěl k závěru, že vzniklou situaci nelze posuzovat jako podezření ze spáchání přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti dle § 277 odst. 1 trestního zákoníku, a proto posoudil věc jako podezření ze spáchání správního deliktu právnických a podnikajících fyzických osob dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Proto odevzdal věc přípisem ze dne 8. července 2016 Energetickému regulačnímu úřadu k projednání jiného správního deliktu dle § 159a zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, když tento přípis Energetický regulační úřad obdržel dne 18. července 2016.

II. Správní řízení na prvním stupni

Dne 8. srpna 2016 obdržel Energetický regulační úřad od policejního orgánu zprávu o výši způsobené škody spočívající v poškození plynárenského zařízení společnosti GasNet, s.r.o., která vyčíslila škodu na částku ve výši 14.099,19 Kč.

Dne 24. srpna 2016 přijal Energetický regulační úřad emailové sdělení společnosti GasNet, s.r.o., v němž sdělila, že plynárenské zařízení v nadepsané věci nebylo vytyčeno a o vytyčení nebylo ani požádáno.

Energetický regulační úřad vydal příkaz č. j. 07764-6/2016-ERU ze dne 1. září 2016, kterým účastníka řízení uznal odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů, za což mu uložil pokutu ve výši 68 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení v paušálně stanovené výši 1000 Kč. Energetický regulační úřad v odůvodnění příkazu mimo jiné konstatoval, že není pochyb o tom, že předmětného jednání se dopustil účastník řízení, a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil k vydání příkazu.

Proti výše uvedenému příkazu podal účastník řízení dne 8. září 2016 odpor, ve kterém namítal, že Energetický regulační úřad nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, což mu ukládá § 3 správního řádu a dále že vůbec nevzal v potaz okolnosti, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Podáním odporu došlo ke zrušení tohoto příkazu a Energetický regulační úřad pokračoval ve správním řízení sp. zn. OSR-07764/2016-ERU.

Dne 5. října 2016 předložil účastník řízení vyjádření k podkladům rozhodnutí. V tomto vyjádření nejprve uvedl, že nemůže být shledán vinným vzhledem k existenci liberačních důvodů dle § 91d energetického zákona, který normuje, že za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Účastník řízení argumentoval, že si před provedením prací, následkem kterých bylo poškozeno plynárenské zařízení, opatřil náležité podklady od zadavatele stavby (město Železnice), který mu též předal staveniště, včetně vyznačení trasy jednotlivých inženýrských sítí. Účastník řízení, ani město Železnice netušili, že vedení středotlakého plynovodu bylo umístěno ve zcela jiné trase. Jako důkaz předložil účastník řízení fotografie z místa poškození. Účastník řízení dále zopakoval svá tvrzení již vyslovená před policejním orgánem a zdůraznil, že k poškození plynovodu došlo z toho důvodu,

že tento byl veden jinak, než jak bylo zachyceno v dostupné dokumentaci a vyznačeno v terénu a zároveň nebyl uložen podle platných norem s minimálním krytím v komunikaci 1 m. Dle účastníka řízení je technický požadavek uveden opakovaně v několika technických předpisech pro výstavbu plynovodů ([REDAKCE]). Účastník řízení dále namítl, že po stavebníkovi nelze rozumně očekávat více, než to, že si opatří detailní zakreslení trasy plynovodu, a provádí práce v celém jeho ochranném pásmu se zvýšenou opatrností. Nelze po něm rozumně očekávat stejnou opatrnost i mimo ochranné pásmo. Účastník řízení přesto i mimo ochranné pásmo prováděl práce v takové hloubce, kde neměl být dle technických norem žádný plynovod přítomen. Pokud by bylo Energetickým regulačním úřadem argumentováno, že si má účastník řízení počínat se zvýšenou opatrností i mimo ochranná pásma plynárenských zařízení a i mimo hloubky, ve kterých jsou plynovody uloženy, bylo by dle účastníka řízení argumentováno ad absurdum, takový výklad dle účastníka řízení nemůže mít právní oporu.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 07764-7/2016-ERU ze dne 18. října 2016 byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, jak byl popsán ve výrokové části tohoto rozhodnutí, uložena pokuta ve výši 68 000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu v paušálně stanovené výši 1000 Kč. Energetický regulační úřad v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-07764/2016-ERU ke dni vydání rozhodnutí č. j. 07764-7/2016-ERU ze dne 18. října 2016, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

V napadeném rozhodnutí Energetický regulační úřad konstatoval, že vlastní existence plynárenského zařízení v zájmovém území stavby měla být účastníku řízení známa ze stanoviska vydaného správcem plynárenského zařízení ze dne 6. dubna 2016 se sdělením, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotyku s plynárenským zařízením a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek pod bodem 3) ve stanovisku vydaném správcem plynárenského zařízení ze dne 6. dubna 2016 bylo provedení vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení. Dle zprávy společnosti RWE distribuční služby, s.r.o., ze dne 30. května 2016 k vytyčení trasy plynovodu v místě stavby před zahájením zemních prací nedošlo. Dle Energetického regulačního úřadu skutečnost, kterou účastník uvedl do úředního záznamu o podaném vysvětlení, č. j. [REDAKCE], že předpokládal křížení plynárenského zařízení s pozemní komunikací v ulici Za Hřištěm v obci Železnice kolmo v místech, kde se nacházel nástřík žluté barvy na pevně umístěném sloupku oplocení, a dále též kolmo v terénu před označeným sloupkem umístěném uzávěru plynu plynárenského zařízení označeném žlutou barvou, účastníka nezbavují odpovědnosti z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení věděl nebo měl vědět, že jednou z podmínek stanoviska vydaného správcem plynárenského zařízení bylo provedení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Pokud by plynárenské zařízení bylo řádně vytyčeno, byla by účastníku známa přesná poloha plynárenského zařízení.

K tvrzení účastníka řízení o tom, že Energetický regulační úřad nevzal v potaz okolnosti, za kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, tj. že si účastník řízení

obstatal veškeré podklady od zadavatele stavby, ovšem plynárenské zařízení bylo vytyčeno ve zcela jiné trase, než bylo zaznamenáno v dokumentaci a přilehlém terénu a přilehlém plotu, se Energetický regulační úřad vyjádřil tak, že jde o okolnosti, které nelze zohlednit jako polehčující okolnosti vzhledem k tomu, že jednou z podmínek ve stanovisku vydaném správcem plynárenského zařízení ze dne 6. dubna 2016 bylo před zahájením zemních prací provedení vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení. Pokud jde o tvrzení účastníka řízení ohledně skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo uloženo podle platných norem s minimálním krytím v terénu, k tomuto Energetický regulační úřad konstatoval, že celý prostor okolo plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem, a to bez ohledu na hloubku plynárenského zařízení, když veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností. Nad Ráмец ještě prvoinstanční orgán uvedl, že není stanoveno právním předpisem, jak mají být plynárenská zařízení uložena, ovšem doporučenou hloubkou je 0,6 – 1,8 m.

Prvoinstanční orgán uvedl, že je věcí účastníka řízení, jakým způsobem koná zemní práce v ochranných pásmech energetických zařízení, nicméně musí být připraven nést následky za své případné protiprávní jednání. Prvoinstanční orgán posoudil možnost aplikace § 91d odst. 1 energetického zákona, a to tak, že vzhledem k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu strojně a nebyla dodržena podmínka správce plynárenského zařízení, spočívající nutnosti vytyčit plynárenské zařízení před započítáním prací, nevynaložil účastník řízení veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. V rozhodnutí správní orgán konstatoval, že co se týká správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob, je jejich odpovědnost založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění, jsou tedy odpovědny objektivně.

Správní orgán zde uvedl, že jednání účastníka řízení naplnilo taktéž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Co se týká uložení pokuty a stanovení její výše, tak správní orgán konstatoval, že následky správního deliktu a jeho závažnost byly v tomto konkrétním případě nízké. Jako přitěžující okolnosti posoudil správní orgán skutečnost, že si účastník řízení nepožádal o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a dále skutečnost, že zemní práce byly prováděny strojním zařízením. Jako výrazně polehčující okolnost byla v napadeném rozhodnutí uvedena skutečnost, že účastník řízení spáchal správní delikt poprvé. Při stanovení výše pokuty chtěl správní orgán taktéž přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení, toto ovšem nebylo možné vzhledem k tomu, že je účastník řízení ani na výzvu nedoložil. Správní orgán dále uvedl, že v daném případě uložil účastníku řízení sankci vyšší, než odpovídá dosavadní rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu ve skutkově obdobných případech. Dosavadní správní rozhodování Energetického regulačního úřadu nekorelovalo s represivní a preventivní funkcí správního trestání, což se mimo jiné projevuje v opakovaném meziročním nárůstu počtu případů porušení příslušného ustanovení. Dle prvoinstančního orgánu tak ukládané sankce zcela zřejmě neplní svůj účel, kterým je prevence deliktního jednání. Pokuty ukládané v dosavadní výši tak neumožňují, aby byl odpovídajícím způsobem chráněn zájem společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení s minimalizací dopadů do života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochraně životního prostředí. S ohledem na shora uvedené považuje

správní orgán změnu praxe v ukládání pokut za racionální a nikoli svévolnou, neboť je vyvolána vnějšími okolnostmi.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 07764-11/2016-ERU ze dne 18. října 2016, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 19. října 2016, podal účastník řízení dne 31. října 2016 rozklad, který byl Energetickému regulačnímu úřadu doručen téhož dne. Účastník řízení považuje napadené rozhodnutí za nesprávné a nezákonné, konkrétně namítá, že v jeho případě došlo k naplnění liberačních důvodů dle § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení tvrdí, že při provádění zemních prací postupoval s maximální možnou opatrností a plně v souladu s dokumentací předloženou městem a plně respektoval vytyčení plynárenského zařízení v terénu dle městem předložené dokumentace. Účastník řízení dále uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo z důvodu, že plynárenské zařízení bylo umístěno ve zcela jiné trase, než bylo zaznamenáno v dostupné dokumentaci a graficky vyznačeno v terénu a přilehlém plotu, dále dle účastníka řízení nebylo plynárenské zařízení uloženo podle platných technických norem s minimálním krytím terénu 1 m. Účastník řízení dále uvádí, že jeho jednání nenaplnilo materiální stránku správního deliktu, tedy v jeho jednání nelze shledat společenskou škodlivost, když v důsledku jednání účastníka řízení došlo pouze k nepatrnému místnímu ohrožení spolehlivosti provozu plynárenské soustavy.

Co se týká uložení pokuty, uvádí účastník řízení, že ze strany prvoinstančního orgánu došlo k porušení zásad při sankcionování správních deliktů. Správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení před započítím prací nepožádal o vytyčení polohy plynárenského zařízení. Účastník řízení zde namítá, že nelze jako přitěžující okolnost hodnotit skutečnost, která je sama znakem skutkové podstaty správního deliktu. Dle účastníka řízení nemohla jako přitěžující okolnost být hodnocena ani skutečnost provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu, když zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení šetrným a opatrným způsobem (ruční prací), mimo ochranné pásmo již zemní práce byly prováděny za použití strojního mechanismu. Účastník řízení také namítá, že ze strany prvoinstančního orgánu došlo rovněž k porušení zásady legitimního očekávání, dle jeho názoru totiž odchýlení se od ustálené praxe při ukládání pokut v obdobných věcech v případě účastníka řízení není založeno na racionálním, ani objektivním důvodu, a proto odchýlení správního orgánu v rozhodování o navýšení sazby pokuty v případě účastníka řízení z důvodu posílení výchovné a represivní funkce není legitimní.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

V § 68 odst. 3 energetického zákona, je uvedeno, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 téhož zákona.

Obecně lze správní delikt vymezit protiprávním jednáním právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a škodlivým následkem, které musí být v příčinné souvislosti, abychom mohli hovořit o odpovědnosti za správní delikt. V tomto konkrétním případě ze správního spisu vyplývá, že účastník řízení v ochranném pásmu prováděl prostřednictvím bagru značky [REDAKCE] práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Tuto skutečnost účastník řízení ve správním řízení nerozporoval. Je tak zřejmé, že účastník řízení skutečně porušil zákaz stanovený v § 68 odst. 3 energetického zákona, neboť právě on tyto práce fyzicky vykonával. Následkem jednání účastníka řízení je poškození plynárenského zařízení, únik 455 m³ zemního plynu a přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi, přičemž tento následek byl v příčinné souvislosti se stavební činností prováděnou účastníkem řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Předmětem dokazování tak nebyla skutečnost, zda účastník řízení poškodil plynárenské zařízení, ale zda vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti stanovené v § 68 odst. 3 energetického zákona zabránil, a zda je tedy odpovědný ze spáchání výše specifikovaného správního deliktu.

Dle § 91d odst. 1 právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které po ní bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila a dále se dle § 91d odst. 5 na jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, vztahují ustanovení energetického zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby. Úsilí účastníka řízení musí být posuzováno ke stavu poznání okolností daného skutku. V průběhu prověřování před policejním orgánem vyplynulo z výpovědi účastníka řízení, ale i [REDAKCE], že vytyčení plynárenského zařízení měl povinnost provést [REDAKCE], tato osoba také poučila účastníka řízení o domnělé poloze plynárenského zařízení a o způsobu práce v ochranném pásmu před započítím prací. Účastník řízení postupoval přesně podle instrukcí [REDAKCE], tedy v domnělém ochranném pásmu nepoužíval mechanizaci, ale prováděl výkopové práce s náležitou opatrností ručně. S ohledem na specifické okolnosti případu, kdy objednatelem prací bylo město, za něž vystupoval smluvní spolupracovník pan [REDAKCE] jakožto osoba připravující pro městský úřad podklady pro agendu stavebního úřadu, a právě touto osobou bylo účastníkovi řízení ochranné pásmo vymezeno, je zjevné, že se účastník řízení domníval, že umístění zařízení bylo přesně vymezeno. Pokud při posuzování odpovědnosti za předmětný správní delikt vychází Energetický regulační úřad mj. z názoru, že osoba fyzicky provádějící práce v ochranném pásmu je povinna zjistit, zda stavebník či objednatel nechal vytyčit plynárenské zařízení, přičemž v opačném případě přejímá případné riziko, v daném případě se zjevně účastník řízení, a to legitimně, domníval, že zařízení bylo vytyčeno. Vzhledem k výše uvedenému mám za to, že po účastníku řízení nebylo možné požadovat, aby si sám nechal vytyčit plynárenské zařízení, když toto bylo povinností jiné osoby a tato osoba jej ještě poučila o domnělé poloze plynárenského zařízení a způsobu provádění zemních prací

v ochranném pásmu. Prvoinstanční správní orgán byl dle mého názoru tedy povinen posoudit shora uvedené jako naplnění liberačních důvodů dle § 91d odst. 1 energetického zákona.

Co se týká námitky účastníka řízení, že jeho jednání nenaplnilo materiální stránku správního deliktu, tedy že v jednání nelze shledat společenskou škodlivost, když v důsledku jednání účastníka řízení došlo pouze k nepatrnému místnímu ohrožení spolehlivosti provozu plynárenského zařízení, tak zde uvádím, že se plně ztotožňuji s posouzením prvoinstančního správního orgánu. V daném případě účastník řízení svým jednáním fakticky poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu a přerušil dodávku zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Společností GasNet, s.r.o. byla následně vyčíslena způsobená škoda v celkové výši 14 099,19 Kč. V následcích jednání účastníka řízení lze tedy shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je energetickým zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 energetického zákona, přičemž společenskou nebezpečnost nepovažuji za nepatrnou. Jak bylo nicméně uvedeno výše, k tomuto následku došlo přesto, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, naopak to byl investor, kdo zanedbal své povinnosti při zjištění polohy plynárenského zařízení a uvedl účastník řízení v omyl.

Účastník řízení dále namítá, že prvoinstanční orgán porušil zásady pro sankcionování správních deliktů tím, že jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnosti, že si účastník řízení nenechal vytyčit plynárenské zařízení, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení byly prováděny zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu. S ohledem na obsah § 91d odst. 1 a § 68 odst. 3 energetického zákona nemohu souhlasit s tím, že prvoinstanční orgán posoudil shora uvedené skutečnosti jako přitěžující okolnosti. Provádění prací v ochranném pásmu strojním mechanismem nemůže být bráno jako přitěžující okolnost, jelikož § 68 odst. 3 energetického zákona zakazuje jednání v ochranném pásmu, které by mohlo poškodit plynárenskou soustavu a provádění zemních prací v ochranném pásmu za pomoci strojů určitě takovým jednáním je, tudíž tato samotná skutečnost naplňuje jeden ze znaků skutkové podstaty daného správního deliktu. Skutečnost, že si účastník řízení nenechal správcem plynárenského zařízení vytyčit plynárenské zařízení před zahájením prací taktéž nelze brát jako přitěžující okolnost, a to z toho důvodu, že toto měl dle výpovědi [REDAKCE] provést právě on jako zástupce stavebníka a dále, že by skutečnost vytyčení tohoto zařízení a následná opatrná ruční práce v ochranném pásmu naplňovala dle dosavadní praxe Energetického regulačního úřadu liberační důvod dle § 91d odst. 1 energetického zákona.

Nadto uvádím, že jako Vadu rozhodnutí pokládám skutečnost, že se správní orgán nevypořádal s potenciálními likvidačními dopady udělené sankce na účastníka řízení. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň však musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. Přestože účastník nedodal podklady pro takovou úvahu, je správní orgán v napadeném rozhodnutí povinen s tímto nějakým způsobem v odůvodnění rozhodnutí vypořádat třeba i konstatováním, že mu podklady pro takovou úvahu nebyly dodány a tudíž se tímto v rozhodnutí nebude zabývat.

Podle § 66 odst. 2 správního řádu řízení vedené z moci úřední správní orgán zastaví mj. tehdy, odpadl-li jeho důvod, přičemž v daném případě odpadl důvod vedení řízení pro zánik odpovědnosti za správní delikt. Analogicky je možno aplikovat důvody zastavení uvedené v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy podle § 76 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem. Tak tomu bylo v uvedeném případě, neboť ve smyslu § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba (resp. fyzická osoba podnikající) za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Tak tomu bylo v tomto případě, kdy odpovědnost účastníka řízení za správní delikt není dána, proto jsem rozhodla o zastavení příslušného správního řízení.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí nesprávným způsobem vyhodnotilo skutkový stav věci, především se nevypořádalo se skutečnostmi vylučující odpovědnost účastníka řízení. Z tohoto důvodu jsem o něm rozhodla podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

██